

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2020

Sparebank 68°NORD

INNHOLDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL OG RISIKOFORHOLD	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Konsolidering	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3. Kapitalkrav	2
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2 Bufferkrav.....	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.1 Definisjon misligholdte engasjement	5
4.2 Metode for beregning av nedskrivninger	6
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler.....	9
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	10
5. Egenkapitalposisjoner.....	10
6. Renterisiko.....	10
7. Styring og kontroll av risiko.....	11
7.1 Formål og prinsipper for ICAAP.....	11
7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	12
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	16

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2020 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretningskontor	Type virksomhet
Bogen Servicebygg AS	800	1.374.000	100 %	100 %	Bogen i Ofoten	Eiendomsforvalter
Storgata 9 AS	1.170	1.196.000	65 %	65 %	Leknes	Eiendomsforvalter
BoNord Eiendomsmegling AS	206	381.000	31 %	31 %	Harstad	Eiendomsmegler
Mustapartajordet 9-12 AS	1	500.000	50 %	50 %	Harstad	Eiendomsutvikler
Sum	2.177	3.451.000				

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Pilar III
Sparebank 68° Nord

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Opptjent egenkapital	637.568
Overkursfond	58.494
Utjevningfond	69.780
Annen egenkapital	800
Egenkapitalbevis	296.897
Fond for urealiserte gevinster	91.315
Gavefond	7.386
Sum egenkapital	1.162.240
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-963
Fradrag i ren kjernekapital	-125.525
Sum ren kjernekapital	1.035.752
Fondsobligasjoner	10.000
Sum kjernekapital	1.045.752
Tilleggskapital – ansvarlig lånekapital	80.000
Netto ansvarlig kapital	1.125.752

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	18.861
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	42.281
Foretak	412.164
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	3.563.428
Forfalte engasjementer	48.476
Høyrisiko-engasjementer	171.207
Obligasjoner med fortrinnsrett	28.771
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	135.543
Andeler i verdipapirfond	26.558
Egenkapitalposisjoner	156.151
Øvrige engasjementer	228.534
CVA-tillegg	183
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	4.832.156
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	345.822
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	5.177.978
Kapitaldekning i %	21,74 %
Kjernekapitaldekning	20,20 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,00 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 2,0 % (konsolidert) fra 01.07.2020. Banken har et kapitalmål på 14,0 % for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper.
Banken har en eierandel på 1,5 % i Eika Gruppen AS og på 1,4 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	1.134.855
Kjernekapital	1.155.059
Ansvarlig kapital	1.247.919
Beregningsgrunnlag	5.816.830
Kapitaldekning i %	21,45 %
Kjernekapitaldekning	19,86 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,51 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2020 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 336 mill.:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	129.449
Motsyklisk buffer (1,00 %)	51.780
Systemrisikobuffer (3,00 %)	155.339
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	336.569
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	261.757
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	

Banken har kr 1.035 mill. i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht. i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	0
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	0
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	37.275
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	106.584
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	29.475
Øvrige eiendeler	9.743.690
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-126.488
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-126.488
Totalt eksponeringsbeløp	9.790.536
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	9.790.536
Kapital	
Kjernekapital	1.045.752
Kjernekapital etter overgangsregler	1.045.752
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	11,00 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	11,00 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement

Mislighold er definert som overtrekk på minimum kr 1.000 i mer enn 90 sammenhengende dager. En kundes engasjement vil også bli klassifisert som misligholdt dersom banken vurderer at kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at kundens finansielle forpliktelser overfor banken ikke vil bli oppfylt.

Fra og med 01.01.2021 innføres ny definisjon av mislighold, det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay - UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økningen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen

hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer. Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter steg 3 nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	5.682.456	90.754	57.773	5.830.983
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	294.609	15.954	-	310.563
Industriproduksjon	39.765	2.885	1.806	44.456
Bygg og anlegg	271.606	58.694	21.569	351.869
Varehandel, hotell/restaurant	71.523	16.000	11.478	99.001
Transport, lagring	123.996	7.498	8.446	139.940
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	1.285.900	22.210	3.378	1.311.488
Annen næring	253.986	40.087	7.126	301.199
Sentralbank	58.841	-	-	58.841
Kredittinstitusjoner	699.770	-	-	699.770
Sum	8.782.452	254.082	111.576	9.148.110
Lofoten, Ofoten, Vesterålen og Harstadregionen	6.962.271	231.936	69.833	7.264.040
Resten av Norge	1.813.292	22.146	41.743	1.877.181
Utlandet	6.889	-	-	6.889
Gjennomsnitt²	7.162.178	201.135	94.678	7.457.991

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	32.113	22.100	106.234	311.147	7.524.061	786.797	8.782.452
Ubenyttede rammer			198.487		55.595		254.082
Garantier				111.576	-		111.576
Sum	32.113	22.100	304.721	422.723	7.579.656	786.797	9.148.110

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og steg 3 nedskrivninger på utlån fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Offentlig forvaltning			
Lønnstakere o.l.	39.246	-4.217	35.029
Utlandet			
<i>Næringssektor fordelt:</i>			
Jordbruk, skogbruk, fiske	23.008	-1.500	21.508
Industriproduksjon	1.339	-1.085	254
Bygg og anlegg	24.609	-3.473	21.136
Varehandel, hotell/restaurant	5.180	-2.825	2.355
Transport, lagring	8.535	-1.742	6.793
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	62.244	-19.852	42.392
Annen næring	8.353	0	8.353
Sum	172.514	(34.694)	137.820

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	3.866	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	8.517	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	2.308	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	-226	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-552	
Periodens tapskostnader	13.913	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjements- beløp før sikkerheter	Engasjements- beløp etter sikkerheter
Stater og sentralbanker	63.999	66.015
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	120.316	137.532
Offentlige foretak	26.056	26.056
Multilaterale utviklingsbanker	10.508	10.508
Internasjonale organisasjoner	-	-
Institusjoner	155.604	156.079
Foretak	616.929	587.433
Massemarkedengasjementer	-	-
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	7.328.014	7.328.014
Forfalte engasjementer	45.482	43.172
Høyrisiko-engasjementer	133.375	133.375
Obligasjoner med fortrinnsrett	287.705	287.705
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	677.716	677.716
Andeler i verdipapirfond	88.413	88.413
Egenkapitalposisjoner	152.146	152.146
Øvrige engasjementer	288.717	280.079
Sum	9.994.980	9.974.243

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2020 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet (evt. så rapporteres også delen av tabellen som viser eiendeler som er benyttet som sikkerhet pr. 31.12.2020).

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Balansført verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Rentebærende verdipapirer									
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	-	-	-	-	287.705	-	275.256	287.705	275.256
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	-	-	-	133.404	-	64.374	133.404	64.374
herav: utstedt av offentlig forvaltning	-	-	-	-	141.554	-	93.771	141.554	93.771
herav: utstedt av finansielle foretak	-	-	-	-	161.260	-	34.878	161.260	34.878
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak									
Sum									

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko var 0 (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	-
Etter motregning	-

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens beholdning av aksjer og egenkapitalbevis skal være strategisk motivert gjennom investeringer i produktselskaper og lokale selskaper. Beholdningen av aksjer, egenkapitalbevis og rentebærende portefølje kan utsettes for kurssvingninger og verdifall. Dette bokføres hver måned. Styret har vedtatt grenser for eksponering pr. bransje og aktivagruppe.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	234.704	234.704	3.306	-	-	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for banken sin aktiva- og passivside ikke er sammenfallende. Renterisikoen styres mot det ønskede nivå gjennom rentebytteavtaler (renteswapper) for å redusere renterisiko knyttet til fastrentelån. Renterisikoen anses å være på et lavt nivå.

Renterisiko	
	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-6.451
Utlån til kunder med rentebinding	-11.429
Rentebærende verdipapirer	-1.476
Øvrige rentebærende eiendeler	-
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	1.108
Andre innskudd	11.166
Verdipapirgjeld	4.369
Øvrig rentebærende gjeld	200
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	1.414
Sum renterisiko	-1.099

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

Bankens renterisiko utgjør kr 1,1 mill. Dette er godt innenfor den styregodkjente policyrammen på kr 6,0 mill.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinjeforsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifiseringseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i

vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoer, og representerer derfor en beskrivelse av risiko-toleransen for disse enkeltrisikoene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et ønsket nivå for kapital. Dette nivået er benevnt bankens kapitalmål. I fastsettingen av bankens kapitalmål inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at kapitalmålet alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov. Bankens kapitalmål og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger i en aktiv prosess sammen med styret. Den ferdige rapport fremlegges for styret og godkjennes. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

7.2 Styling og kontroll av enkeltrisikoer

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Sparebank 68° Nord er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko. Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risikoer, og hvordan banken har håndtert disse.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens opplegg for intern risikokontroll. Risk manager forestår her avviksrapportering til administrerende banksjef og risiko- og revisjonsutvalg, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre. Risikofunksjonen avstemmer hvert kvartal bankens risikoposisjoner mot de policyer som er vedtatt av styret.

Kreditrisiko

Kreditrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet. En stor del av bankens utlån er sikret ved pant i fast eiendom.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner, kommuner og industriselskaper. Det knytter seg liten til middels kredittrisiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er de enkelte papirene i porteføljen vurdert til det laveste av kostpris og markedspris.

Både person- og bedriftskundene blir risikoklassifiserte. Risikoklassifiseringssystemet gjør banken bedre i stand til å beregne og styre risiko innenfor utlånsområdet. Både person- og næringskundene klassifiseres ut fra sikkerheter og betalingsevne og blir delt inn i følgende tre risikoklasser: Lav risiko, middels risiko og høy risiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

En solid og veldrevet bank vil normalt ha lett tilgang til trekkrettigheter og nødvendige kreditter. Sparebank 68° Nord har god langsiktig funding gjennom høy andel av innskuddsdekning. Styret ser det imidlertid fortsatt som en sentral oppgave å opprettholde høy andel ordinære innskudd fra kunder slik at behovet for innlån fra markedet blir minst mulig. Styret får månedlige rapporter om likviditets-situasjonen i banken.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Aksjekursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse deles gjerne inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Omløpsporteføljen består av pengemarkedsfond hvor banken har plassert deler av sin overskudds-likviditet. Disse pengemarkedsfondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Anleggsbeholdningen består hovedsakelig av strategiske investeringer i aksjeselskaper og handel med disse skal styrebehandles.

Valutarisiko

Banken handler ikke med valuta utover salg av reisevaluta til våre kunder samt betaling til SDC i danske kroner. Valutarisikoen er derfor minimal. Styret har fastsatt ramme for valutarisiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap eller sviktende inntjening som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontroll-rutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til administrerende banksjef, som ved behov rapporterer videre til bankens styre.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Summen av store engasjementer (engasjementer > 10 % av bankens netto ansvarlige kapital) skal ikke overstige 70 % av bankens ansvarlige kapital og samlet engasjement mot én enkelt kunde skal ikke overstige 15 % av bankens ansvarlige kapital. Styret vurderer kvartalsvis eksponeringen mot de største kunder.

Banken følger spesielt opp bransjene fiske og oppdrett, øvrige primærnæringer, bygg og anlegg, transport og lagring, eiendomsforvaltning og overnattings- og serveringsvirksomhet. Styret vurderer kvartalsvis eksponeringen i de ulike næringene.

Bankens totalengasjement i primærområdet (Vesterålen, Lofoten Ofoten og Harstadområdet) utgjør 86 % av den samlede porteføljen (PM og BM). Bankene mener dette gir en akseptabel regional risikospredning.

Eiendomspriserisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko. Bankene eier eget bankbygg og et utleiebygg i Harstad sentrum, eget bankbygg på Bøstad i Lofoten og eget bankbygg i Ballangen. I tillegg eier bankene 100 % av aksjene til Bogen Servicebygg AS (eget bankbygg) i Bogen. Bankene eier også en ferieleilighet som disponeres av ansatte på Gran Canaria. Bokført verdi på disse eiendommene er på til sammen kr 15 mill. Det vurderes som lav risiko for at et verdifall på bygningene skal føre reelle verdier under de bokførte.

Bankens avdelingskontorer på Sortland, Leknes og i Narvik drives fra leide lokaler. Det leies også lokaler i Svolvær der banken kommer til å åpne nytt kontor i 2021.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Strategisk risiko

Defineres som risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Banken anser denne risikoen som moderat.

Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under Finanstilsynets rundskriv av 21.02.2011 pkt. 5 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond". Ordningen omfatter hele banken og gir ikke incentiveeffekt når det gjelder overtakelse av risiko.

For 2020 utgjorde bonusordningen maksimalt kr. 30.000,- pr. ansatt i 100 % stilling som omfattes av ordningen. Dette gjelder bonus for 2019 som er utbetalt i 2020. Pr. 31.12.2019 var ikke administrerende banksjef og risk manager del av denne ordningen.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangsregler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	355.391.275	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	715.533.775	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	91.315.006	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser	-	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	-	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.162.240.056	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-962.628	34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-	36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	-	33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-	36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-	36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-112.865.751	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp)	-	36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnet skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-12.660.074	36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-126.488.453	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	1.035.751.603	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	10.000.000	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	10.000.000	Sum rad 30, 33 og 34	

Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	10.000.000,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	1.045.751.603	Sum rad 29 og rad 44	

Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	80.000.000	62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	80.000.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	80.000.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	1.125.751.603	Sum rad 45 og rad 58

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	5.177.977.577	

Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	20,00 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	20,20 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	21,74 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget		CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer		
66	herav: motsyklisk buffer		
67	herav: systemrisikobuffer		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	